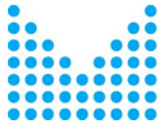

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich

(ve vztahu k územním samosprávným celkům)

Osnova prezentace

- I. obecná charakteristika nové právní úpravy
- II. vybrané instituty ve vztahu k ÚSC

Cíle reformy správního trestání

- **odstranění nedostatků současné právní úpravy:**
  - **absence obecné úpravy základů odpovědnosti za správní delikty s výjimkou stávajících přestupků** - pojem správního deliktu, podmínky odpovědnosti za správní delikt, okolnosti vylučující protiprávnost, zásady pro ukládání správních trestů apod.
  - **nedostatečná procesní úprava** - zejm. řízení o jiných správních deliktech než řízení o stávajících přestupcích

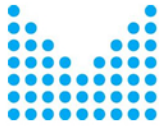
Nová zákonná úprava - přehled

- **zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich**
- **zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích**
  - skutkové podstaty přestupků „nepřevoditelných“ do zvl. pr. předpisů
- **vládní návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákona o některých přestupcích**
  - dovršení procesu převádění skutkových podstat přestupků do zvl. pr. předpisů upravujících výkon veřejné správy
  - terminologické změny, revize nedůvodných odchylek
  - ST 929/0, předpokládaná účinnost: od 1. 7. 2017 (většina ust.)

Hlavní teze

- sjednocení právní úpravy odpovědnosti za správní delikty fyzických osob, právnických a podnikajících fyzických osob do jednoho právního předpisu,
- vytvoření jednotného pojmu **přestupek** zahrnujícího správní delikty
- úprava **jednotného řízení o přestupku**
- subjektivní odpovědnost fyzické osoby (věk 15 let a přičetnost) a objektivní odpovědnost právnické osoby s možností se jí při prokázání zákonem stanoveného liberačního důvodu zprostit

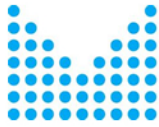

Obsah

Část první: Obecná ustanovení (Předmět úpravy a působnost)

Část druhá: Základy odpovědnosti za přestupek

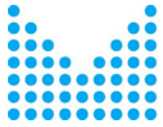
- Společná ustanovení
- Odpovědnost FO
- Odpovědnost PO
- Odpovědnost PFO
- Okolnosti vylučující protiprávnost
- Zánik odpovědnosti a odpovědnost pr. nástupce
- Správní tresty
- Ochranná opatření
- Mladiství

Obsah

Část třetí: Řízení o přestupcích

- Příslušnost
- Právní styk s cizinou
- Doručování
- Účastníci řízení, další osoby a OSPOD
- Postup před zahájením řízení
- Postup v řízení včetně zvláštních druhů řízení
- Rozhodnutí o přestupku
- Náklady řízení
- Řízení o odvolání
- Zvláštní postupy po právní moci rozhodnutí

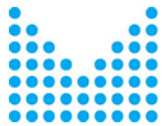

Obsah

Část čtvrtá: Společná, přechodná a závěrečná ustanovení

- Evidence přestupků
- Přehled přestupků
- Požadavky na vzdělání
- Ostatní

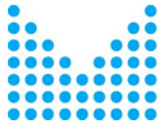

Základy odpovědnosti za přestupek

Pojem přestupek (§ 5)

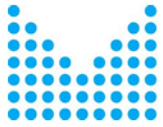
- materiálně formální pojetí:
  - společensky škodlivý
  - protiprávní
  - zákonem výslovně označen za přestupek
  - znaky stanovené zákonem
  - nejde o trestný čin – subsidiarita vůči trestnímu právu

Odpovědnost fyzické osoby

Pachatel

- **subjektivní stránka** - zavinění (úmysl, nedbalost)
- **subjekt** - věk (15 let) + přičetnost

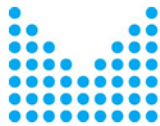

Odpovědnost právnické osoby

koncepce objektivní odpovědnosti právnické osoby

- původní (neodvozená) odpovědnost za přeštupek
bez ohledu na zavinění

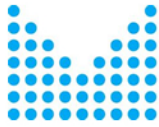
↓
hlavní rozdíl oproti trestní odpovědnosti právnické osoby dle z. č. 418/2011 Sb. (§ 8 odst. 2), kde se odvozuje zavinění právnické osoby od zaviněného jednání fyzické osoby přiřitatelného právnické osobě

Odpovědnost právnické osoby

Koncepce přičitatelnosti

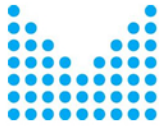
- skutkovou podstatu přestupku právnické osoby fakticky naplní svým jednáním fyzická osoba, jejíž jednání se přičítá právnické osobě,
- a to
  - při činnosti právnické osoby,
  - v souvislosti s činností právnické osoby nebo
  - ku prospěchu právnické osoby nebo v jejím zájmu

Odpovědnost právnické osoby

Taxativní výčet fyzických osob, které se pro účely posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považují za osoby, jejichž jednání je přičitatelné právnické osobě

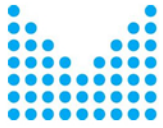
- odpovědnost za přestupek není podmíněna zjištěním těchto konkrétních fyzických osob; správní orgán je ani nemusí zjišťovat „*je-li ze zjištěných skutečností zřejmé, že k jednání zakládajícímu odpovědnost právnické osoby za přestupek došlo při činnosti právnické osoby*” (§ 20 odst. 6)
- souběžný postih fyzické a právnické osoby

Odpovědnost právnické osoby

Zproštění odpovědnosti za přestupek

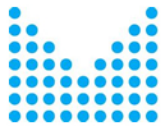
- liberační důvod - právnická osoba prokáže vynaložení veškerého úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku zabránila
- vyloučení liberace - nedostatečná kontrola nad fyzickou osobou dle § 20 odst. 2, neprovedení nezbytných opatření k zamezení nebo odvrácení přestupku

Odpovědnost právnické osoby

odpovědnost přechází na právní nástupce - § 33

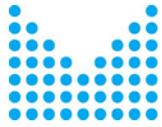
- více právních nástupců – odpovídá každý z nich

Odpovědnost podnikající fyzické osoby

- koncepce odpovědnosti obdobná jako u právnické osoby (se stanovenými výjimkami)
- naplnění znaků přestupku **při podnikání nebo v přímé souvislosti s ním**
- porušení povinnosti uložené **podnikající fyzické osobě nebo fyzické osobě**

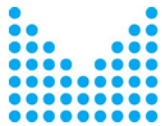
Odpovědnost podnikající fyzické osoby

- skutkovou podstatu přestupku právnické osoby naplní svým jednáním **sama podnikající fyzická osoba nebo fyzická osoba, jejíž jednání se přičítá podnikající fyzické osobě**
- odpovědnost podnikající fyzické osoby nezanikne, přestane-li být podnikatelem
- přechod odpovědnosti na právního nástupce v případě smrti - § 34

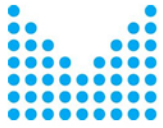
Odpovědnost právního nástupce

1. Přechod odpovědnosti právnické osoby na jejího právního nástupce
2. Přechod odpovědnosti podnikající fyzické osoby v případě její smrti na osobu, která pokračuje v její podnikatelské činnosti

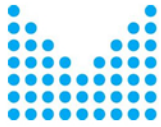
Správní tresty a jejich ukládání

- a) napomenutí
- b) pokuta
- c) zákaz činnosti
- d) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty
- e) zveřejnění rozhodnutí o přestupku

Správní tresty a jejich ukládání

- Pojem „sankce“ nahrazen pojmem „správní trest“
- Správní trest lze uložit samostatně nebo spolu s jinými správními tresty; napomenutí nelze uložit spolu s pokutou
- Není upraven **zákaz pobytu**

Ochranná opatření

Omezující opatření - § 52

- zákaz navštěvovat veřejně přístupná místa,
- povinnost zdržet se styku s určitou osobou nebo vymezeným okruhem osob,
- podrobení se vhodnému programu pro zvládání agrese nebo násilného chování
- **Ize jej uložit s účinky též mimo správní obvod** správního orgánu, který je ukládá
- **Ize uložit, stanoví-li tak zákon**
- **musí být přiměřené povaze a závažnosti** spáchaného přestupku a osobním poměrům pachatele
- na dobu **1 roku**

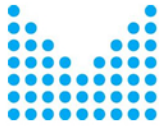

Řízení o přestupcích - příslušnost

§ 60 až § 64

- **Věcná příslušnost**

- 1) správní orgán stanovený zvláštním zákonem
- 2) obecní úřad - přestupky proti pořádku v územní samosprávě, proti veřejnému pořádku, proti občanskému soužití a proti majetku
- 3) nelze-li určit dle 1) nebo 2) - obecní úřad ORP

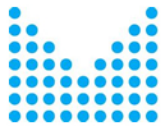
Příslušnost správních orgánů

- **Funkční příslušnost**

- komise pro projednávání přestupků jako zvl. orgán obce
  - zřizuje fakultativně starosta
  - taxativní výčet přestupků, které může projednávat
  - konkrétní okruh vymezí starosta (všechny nebo některé p. dle § 61 odst. 1)
- ❖ X nelze pověřit komisi rady obce (§ 103 odst. 2)

- **Místní příslušnost**

- základní hledisko - místo spáchání přestupku

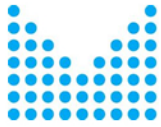

Příslušnost správních orgánů

Speciální důvod delegace nutné

- prevence systémové podjatosti ÚSC
- nezkoumá se naplnění podmínek dle § 14 odst. 1 SŘ

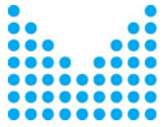

Účastníci řízení

- a) **obviněný**
- b) **poškozený** v části řízení, která se týká uplatněného nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení
- c) **vlastník věci**, která může být nebo byla zabráná

X nikoli navrhovatel

Ústní jednání

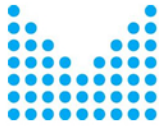
Ústní jednání

1. obligatorní (správní orgán **nařídí** ústní jednání)
  - na požádání obviněného, je-li to nezbytné k uplatnění jeho práv
  - i bez požádání
    - 1) je-li to nezbytné ke zjištění stavu věci
    - 2) je-li obviněným mladistvý

Ústní jednání

2. fakultativní (správní orgán **může nařídít** ústní jednání)
- na požádání poškozeného, je-li to třeba k rozhodnutí o nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání BO
  - i bez požádání v ostatních případech (§ 80 odst. 1)
- o právu žádat nařízení ústního jednání musí být účastník poučen
- zamítnutí návrhu usnesením

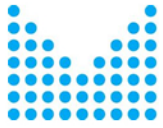
Příkaz

Příkaz - § 90

- napomenutí, pokuta, zákaz činnosti, propadnutí věci nebo náhradní hodnoty
- zákaz reformace in peius se neuplatní, pokud správní orgán v řízení změnil právní kvalifikaci skutku

Příkaz na místě - § 91

- napomenutí, pokuta (max. 10.000 Kč; nepodnikající mladistvý 2.500 Kč), záruka za splnění povinnosti, povinnost k nepeněžitému plnění (např. zabránění věci)
  - příkazový blok - pokuta, peněžitá záruka za splnění povinnosti

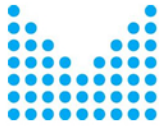
Společná ustanovení

- Působnost stanovená orgánům obce a kraje podle tohoto zákona je **výkonem přenesené působnosti**.
- **Omezení pro přenos příslušnosti** k projednávání přestupků na základě veřejnoprávní smlouvy - uzavřené po nabytí účinnosti tohoto zákona
- **Evidence přestupků**
- **Přehled přestupků**

Kvalifikační požadavky na oprávněnou úřední osobu

- Mgr. vzdělání v oboru právo na VŠ v ČR, nebo
- Bc. + zkouška odborné způsobilosti u MV
- též předseda rozkladové komise
- **požadavky nemusí splňovat**
  - osoba projednávající přestupek na místě, vedoucí ústředního správního úřadu
  - ostatní úřední osoby do 31. 12. 2022 (X předseda komise pro projednávání přestupků - ZOZ nebo mgr. právo)
  - po 31. 12. 2022 - osoby starší 50 let, pokud nejméně 10 let projednávaly přestupky a rozhodovaly o nich

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Děkuji Vám za pozornost